

God praxis hos oss och på annat håll

För att utveckla livsmedelssäkerheten betonar EU-lagstiftningen vikten av att utveckla god praxis. Direktiven om så kallad god praxis används som ett led i att utveckla aktörernas yrkesskicklighet och öka på kännedomen om lagstiftningen samt för att bemästra praktiska åtgärder. Också i Finland har vi uppmuntrat branschen att utarbeta gemensamma direktiv för att användas i praktiken.

Officiella av Evira kontrollerade direktiv finns det dessvärre ännu endast få. En del nya utkast till direktiv är under arbete bland annat om livsmedelstransporter, om handeln med dagliga varor och om produktionen av honung. Samarbetet med de organisationer som förbereder direktiven har varit smidigt och förhoppningsvis uppmuntrar samarbetet också andra sektorer att gemensamt ta sig an arbetet. Den lagstiftningsmässiga bakgrunden utgörs av förordningarna om livsmedels- och foderhygien, och Evira har en plikt att utföra nationell utvärdering. Man önskar sig dock att en gemensam god praxis förs fram med övriga nationella råd och direktiv vid sidan av myndigheternas direktiv och som stöd för dem. Jag litar benfast på att branschens egna direktiv motiverar företagen och således inverkar på deras praktiska applicering.

Att sprida god praxis behövs också inom myndighetsverksamhet. Europakommissionen har en viktig roll att genom sitt livsmedels- och veterinärverk, FVO, utvärdera verkställigheten av den gemensamma lagstiftningen i de olika medlemsländerna. Förutom traditionella inspektionsresor, och förhoppningsvis också som en ersättning för dem, har man under de senaste åren koncentrerat sig på en analys av hela verksamheten. Som ett resultat av detta har också Finland fått en landsprofil samt ett sammandrag av den så kallad allmänna auditeringen som utförs för varje land skilt. Med stolthet kan vi i Finland konstatera att för alla rekommendationer, som FVO under vår tid som medlem har utfärdat, har de inhemska åtgärderna framskridit så bra att inte en enda rekommendation har blivit utförd. Motsvarande situation har endast Tjeckien och Litauen uppnått. Vi har dock ännu saker att utveckla inom livsmedels-, djursjukdoms- och djurskyddsövervakningen och som inspektörerna från FVO således kommer att kontrollera under sina kommande besök.

FVO har inte som uppgift att sinsemellan jämföra de olika medlemsländerna, deras system eller verksamhetsformer. Medlemsländerna har uttryckt en önskan att man mera än tidigare skulle föra fram också lyckade initiativ och av kommissionen erhålla också positiv respons. Vid sidan om auditeringarna FVO utför har vi inom Evira aktivt förberett ett projekt för benchmarking på EU-nivå. Målet är att till en början starta ett försöksprojekt mellan sex medlemsstater där man utvärderar varandras myndighetsverksamhet. Under det gångna året har vi förberett projektet och speciellt koncentrerat oss på att hitta jämförbara indikatorer så att systemet inte skall bli för tungrott och dyrt. Projektet fokuserar speciellt på kvalitativ självutvärdering och därefter på en utvärdering som en expert från ett annat land utför. Vi kommer att påbörja arbetet med att utvärdera övervakningen ur ett riskperspektiv för att säkerställa verkställigheten av olika metoder och övervakningen av företagens självövervakning. Pilotprojektet gör det möjligt att använda också en mera omfattande auditering av system som baserar sig på ISO 9004.

Under jord- och skogsbruksministeriets ledning anordnas i Finland i oktober ett internationellt seminarium om auditering av gelikar. Således letar vi på allvar efter olika sätt att lära oss av varandra och sprida den bästa praxis.

Jaana Husu-Kallio
VMD, generaldirektör, Evira